

An. IV. Nr. 5.

Maiu 1937.

STÂNĂ

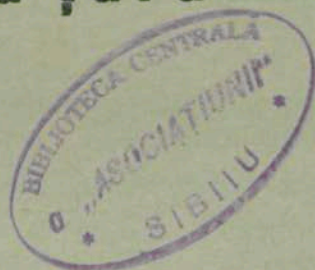
Revistă Profesională și de Cultură

**Organ al Oierilor din
întreaga țară**

*

DIRECTOR:
NICOLAE MUNTEAN

---

*

Redacția și Administrația: Poiana-Sibiului, Jud. Sibiu

„STÂNĂ“

ORGAN AL OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

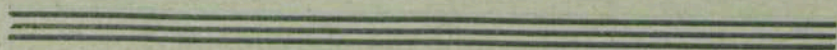
APARE ÎN FIECARE LUNĂ

ABONAMENTE:	
Pe un an	Lei 100
Pe 6 luni	„ 60
Exemplarul	„ 10
Pentru reuniuni și instituții de orice fel, anual . . .	„ 1000

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
POIANA-SIBIULUI
JUDEȚUL SIBIU

CUPRINSUL:

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ și Valorificarea lânii	<i>Nic. Muntean</i>
Hotărârea Crailor (poezie)	<i>Ploscaru V. H.</i>
Valorificarea zerului la stână, prin porci	<i>Dr. Ioan Dăncilă</i>
Flori și cânt (poezie).	<i>H. Doinaru</i>
Tâlcuri mărunte	<i>V. Gh. Cosma</i>
Ecouri dela Comisia valorificării lânii	<i>Ion L. Apostoloiu</i>
Cad brazii	<i>V. Gh. Cosma</i>
Bolile de uger	<i>Dr. Ion Oțel</i>
Pagina economică	<i>Dr. Ioan Dăncilă</i>
Pagina „Uniunii oierilor din întreaga țară“	* * *
Informațiuni	* * *

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ și Valorificarea lânii.

Nic. Muntean.

În numărul trecut al revistei am publicat *memoriul*, care cuprinde cererile „Uniunii oierilor din întreaga țară” în legătură cu valorificarea lânii producția 1937.

Memoriul a fost prezentat în ziua de 17 Martie 1937 dlor: Constantin I. C. Brătianu președintele partidului dela guvern, Gheorghe Tătărescu prim ministru și Mihail Negură ministrul cooperăției.

Două sunt cererile, care fac obiectul respectivului memoriu și anume:

1. „*Uniunea oierilor din întreaga țară*” a cerut *oreșuri pentru diferitele soiuri de lână în raport cu însemnătatea — în economia națională — a acestui produs și cu cheltuielile de producție, ținând seamă de interesele consumatorilor și cele ale fabricanților.*

2. *Cu valorificarea lânii să fie încredințată numai „Uniunea oierilor din întreaga țară” ca singura asociație, care are un program de activitate oierească și reprezintă legal și de fapt pe oierii țării.*

Pentru a hotărî în legătură cu acest memoriu, dl ministru M. Negură, a convocat pe zilele de 21 și 27 Aprilie 1937 comisia valorificării lânii.

Pornind dela cererile oierilor, în ședința dela 21 Aprilie, s'a discutat asupra contractului încheiat între Ministerul Apărării Naționale și fabricanții din țară, care contract se pare, că prezintă o piedecă în calea dreptelor cereri ale Uniunii.

Iată de ce este vorba!

În luna Decemvrie 1936, Ministerul Apărării Naționale a încheiat cu fabricanții din țară contract pentru furnizarea pe seama armatei, alor aproape 1.500.000 m. postav din lână țigaie.

Până aici nimic anormal.

Unde se încurcă chestiunea este, că fabricanții s'au obligat să furnizeze postavul cu Lei 392 metrul, luând de bază prețul anului trecut al lânii țigaie, adică Lei 57 kilogramul.

Din postavul contractat s'a furnizat o parte și mai au să furnizeze 750.000 metri.

De aici se'ncepe buclucul!

Într'un anume punct al contractului se prevede — de bună seamă la propunerea fabricanților — că în cazul, că lâna se urcă, ei vor primi de fiecare Leu în plus peste Lei 57, Lei 3 în plus de fiecare metru de postav.

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ a cerut să se fixeze kg-gramul de lâna țigaie la Lei 80; deci cu 23 lei mai mult față de anul trecut.

Fabricanții spun: Noi nu suntem contra, dar în acest caz nouă să ni-se plătească cu Lei 68 mai mult de fiecare metru față de prețul contractat; deci în loc de Lei 392 Lei 461.

La 750.000 m. cât mai avem de furnizat să ni-se plătească în plus Lei 51.750.000 cum prevede contractul.

Ministerul Apărării Naționale spune:

N'am de unde plăti această diferență în plus, de oarece nu e prevăzută în buget, drept urmare se declară contra urcării prețului la lâna țigaie.

Fabricanții nu vor să dea Lei 80 de kilogramul de lâna țigaie și să furnizeze postavul cu 392 lei.

Și așa s'au încurcat ițele, neputându-se ajunge la nici un rezultat, amânându-se discuția pe 27 Aprilie, doar se va găsi o modalitate de a împăca pe oieri, armata, și fabricanți.

În ședința dela 27 Aprilie se reiau discuțiile, apărându-și fiecare punctul de vedere.

În această ședință am cetit în numele „Uniunii oierilor din întreaga țară“ următoarea declarație:

DOMNULE MINISTRU,

In numele „Uniunii Oierilor din întreaga țară” am onoarea a depune, în calitate de președinte al ei, în legătură cu valorificarea lânii producția 1937 următoarea

D e c l a r a Ț i e :

Oierii țării constituiesc o clasă curat românească și o profesiune cu trecut, rosturi și interese absolut distincte față de celelalte clase și profesii.

Pornind dela acest elementar adevăr, conștii fiind de rolul pe care l-au îndeplinit cu sfințenie în trecutul sbuciumat al neamului, precum și de importanța ocupațiunii lor în cadrul economiei naționale; dându-și seama de mulțimea lipsurilor, care îi împiedică în normala dezvoltare și pentru a da nou avânt ocupațiunii lor strămoșești, s'au constituit cu ocazia primului congres oieresc ținut la Sibiu în 21 Noembrie 1935, în asociația lor profesională, botezată „Uniunea oierilor din întreaga țară”.

Scopul Uniunii este înscris la art. 3 din Statutul înregistrat în registrul persoanelor juridice purtat de Tribunalul Sibiu.

Din cele atât de sumar amintite se desprinde clar Domnule Ministru, că „Uniunea oierilor din întreaga țară”, este singura în drept a reprezenta cu toată autoritatea pe oierii țării și în această calitate vă roagă să soluționați problema valorificării lânii, producția anului 1937, în conformitate cu cele cuprinse în memoriul pe care ea a avut onoarea a vi-l prezenta din timp.

„Uniunea oierilor din întreaga țară” are curajul a vă mărturisi Domnule Ministru, că nu va înceta lupta pe care o duce pentru înaintarea culturală, so-

cială, economică și financiară a oierilor până ce toate justele deziderate ale oierilor cuprinse în cele două moțiuni prezentate Onoratului Guvern nu vor deveni fapte împlinite spre bucuria lor și folosul țării și nu vor conțeni până ce problema valorificării lânii nu va fi rezolvită spre mulțumirea lor și a consumatorilor, căci această problemă, este adevărat, Domnule Ministru, ei au sesizat-o, dar alții au beneficiat.

Cerem inaugurarea unei politici economice a lânii românești, care să satisfacă pe oieri, industriași și consumatori.

Privitor la valorificarea lânii producția 1937, ne permitem a vă aminti, Domnule Ministru, că însuși Domnul Constantin I. C. Brătianu Președintele partidului dela guvern recunoscând dreptatea „Uniunii oierilor din întreaga țară” a binevoit a face la 4 August 1936 următoarea declarație: „Dacă la primăvară vom mai fi la guvern va fi încredințată cu valorificarea lânii „Uniunea oierilor din întreaga țară” singura în drept a face aceasta”.

Domnia Voastră Înși-Vă ați binevoit a lua parte Domnule Ministru în numele guvernului la cele două congrese ale oierilor dela Sibiu și Tg.-Jiu pentru „a lua apa dela isvor” cum ați spus, asigurându-ne de tot sprijinul și de aceea, că ni-se va face dreptate!

A sosit timpul Domnule Ministru să fie și oierii descătușați din lanțurile robiei și ținându-se seamă de multele și feluritele lor suferinți, dreptate să le faceți, astfel cum ați promis.

„Uniunea oierilor din întreaga țară” respinge amestecul în treburile oierești a tuturor celor, cari n'au nimic comun cu ocupația lor și a celor, cari în nici un chip nu au contribuit la promovarea intereselor lor.

În continuare am făcut apoi următoarele observații susținând cele cuprinse în memoriu și exprimând punctul de vedere al Uniunii în legătură cu problema în discuție:

1. Revenind la prețuri și fiind vorba și de un contract încheiat între Ministerul Armatei și Industria din țară țin să fac în numele „Uniunii Oierilor din întreaga țară” următoarele constatări:

a) S'a încheiat un contract fără să se țină seamă de producători și interesele lor;

b) în timpul — Decembrie 1936 — când s'a încheiat acest contract lâna țigaie se vindea cu până la Lei 80 kilogramul,

c) Ministerul a prevăzut și a admis chiar prin contractul respectiv o anume urcare la kilogramul de lâna în plus peste prețul de Lei 57 luat de bază în numitul contract,

d) s'a angajat chiar să plătească de fiecare leu urcat la kgrmul de lâna, trei lei la metrul de postav.

În consecință nu se poate opune urcării prețului lânii la atât cât cere „Uniunea oierilor din întreaga țară” și cât de fapt valorează azi lâna.

2. În altă ordine de idei „Uniunea oierilor din întreaga țară” refuză a crede, că se livrează postav din lâna țigaie curată la prețul de Lei 392 metrul, nu din motivul că n'ar fi plătit, ci din cauza, că acelaș postav se vinde consumatorilor cu lei 600—800 metrul, dacă nu chiar mai scump.

3. Se va ține cont, că azi nefiind tunsă lâna se oferă pe cea țurcană 50 lei pe kgr. și pe cea țigaie până la 80 lei pe kgr.

Deci cererea „Uniunii oierilor din întreaga țară” este nu numai îndreptățită ci chiar recunoscută de fabricanți.

4. Să nu se uite, că prețurile minimale ale anului trecut au fost mult depășite în plus, ba în toamnă și până acum, s'a plătit lâna tăbăcărească cu Lei 50 și peste kilogramul.

Față de prețurile minimale fixate în 1936 au suferit deci oierii o pagubă de peste 1/2 miliard.

Faptul trist, ar fi bine să nu se mai repete.

5. Cine să facă valorificarea?

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ este singura în drept a face valorificarea ca asociație pur oierească. Ea pretinde acest drept în baza hotărârilor a două congrese consecutive ținute la Sibiu și Tg.-Jiu.

Pretinde Lei 1'50 de fiecare kgrm tot în baza hotărârilor amintitelor congrese, prin cari hotărâri oierii se învoiesc să lase Uniunii acest comision, sigur fiind, că ceea ce nu se cheltuește, le revine din al lor și tot lor.

Să prezinte și Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole un astfel de consimțământ și mai presus do vada, că are un program de realizat pentru binele oierilor, program de activitate oierească nu agricolă pură, astfel cum are „Uniunea oierilor din întreaga țară“ un program de activitate oierească privind regenerarea rasei oilor, pășunat, fabricarea brânzeturilor de o mai bună calitate etc. etc.

6. „Uniunea oierilor din întreaga țară“ nu cere ca Statul să facă valorificarea lânii, ci să fie arbitru între oieri și industriași asigurând oieritului românesc posibilități de propășire, ferindu-i de speculă.

7. Prin politica dusă în anii 1934—35, când s'au importat sdrențe, fire etc., de peste un miliard lei și s'a exportat abia de 73.000.000, nu se încurajează oieritul românesc.

8. *Intrucât nu se va ajunge la o înțelegere cu fabricanții să se dea drumul exportului și să se oprească cu desăvârșire importul de sdrențe, fire etc.*

9. *Ținându-se seamă de aceste juste deziderate prezentate de „Uniunea oierilor din întreaga țară se va da posibilitatea ca această clasă curat românească și această profesiune, care reprezintă o valoare de peste 8 miliarde lei să propășească spre binele oierilor români și a țării.*

10. *„Uniunea oierilor din întreaga țară“ se prezintă cu un program de activitate, care îmbrățișează tot complexul de interese oierești și nu ca o organizație, care vrea să tragă foloase din un singur articol, produs al acestei profesiuni.*

A apărut frumos și cu multă competență interesele oierilor și pe cele ale Uniunii dl Aurel Millea, avocat în Cluj și deputat, crescător de oi.

La o hotărâre definitivă nu s'a ajuns nici în această ședință, rămânând ca ea să fie luată de către *Delegația economică a Guvernului* și încă cât mai curând cu putință.

În cursul discuțiilor avute cu această ocaziune am putut constata cu multă satisfacție, că dl ministru M. Negură, recunoscând dreptatea cererilor Uniunii este pentru satisfacerea lor în întregime, cu atât mai vârtos, că dupăcum chiar d-sa a declarat, este convins, că „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“, reprezintă cu adevărat, toate interesele și pe toți oierii țării.

Prețurile diferitelor calități de lână vor fi cu siguranță urcate. În cazul, că fabricanții n'ar accepta urcarea se vor opri de tot la import zdrențele, firele de lână și lâna streină și se va da drumul la export lânii din țară. Aceasta este părerea pe care dl ministru a declarat, că o va susține și în delegația economică.

Nu credem, că fabricanților să le convină această măsură, care i-ar lăsa cu mașinile goale și ca urmare vor conveni a plăti prețurile cerute de Uniune.

Până vom cunoaște hotărârea și măsurile delegației economice a guvernului, recomandăm oierilor liniște și răbdare.

Din cele de mai sus fiecare ins poate constata, că „*Uniunea oierilor din întreaga țară*” este la datorință și va da ultimele îndrumări.

Oierii să aibă toată încrederea, că interesele lor sunt apărate cu demnitate!

Hătărârea Crailor.

*Rupând lanțul de tăcere, ce pân'astăzi a rămas,
Din a negurilor funduri, ridicat-qu „Craii” glas,
Jeluindu-se, că'n lume singuri ei ne'ndreptățiți
Au fost rând dearândul vremii; iar acuma hotărâți*

*Ca prin ordine să lupte și s'arate tuturor,
Cum-că merită să fie puși în drepturile lor;
Ș'ncepând cu mic, cu mare, fiindcă sunt făcuți din stâncă,
Vor s'arunce nedreptatea în prăpastia adâncă.*

*Iată-i; umăr lângă umăr pe toți „Regii Munților”
Fac din plumbul nedreptății, fulgul care saltă'n sbor.
Și uniți pe veșnicie ca strejerii din cetate
Vor putea s'arate lumii cum se capătă dreptate!*

*Prin unire, prin frăție și prin muncă ne'ntreruptă
Vor ajunge Craii noștrii ca să birue prin luptă.
Ș'apoi zilele senine vor apare 'n calea lor,
Iar ei veseli cu-al lor fluer, vor doini... Carpaților.*

31 Decemvrie 1936

PLOSCARU V. H.

Valorificarea zerului la stână, prin porci.

de I. Dăncilă.

Sosește iarăși luna Mai și cu ea vremea mult dorită a „eșitului” la munte.

Stăpânii fac, cu multă grijă, toate pregătirile pentru rânduirea cât mai bună a tuturor lucrurilor dela stână.

Se îngrijește: să aibă bace bună sau baci bun; să aibă mulgători buni; să cumpere vasele ce lipsesc, cheag, sare; ce să facă cu laptele sau brânza, ce o face ș. a. m.

Mulți oieri nu prelucră ei laptele în caș sau brânză, ci dela eșirea la munte fac târg cu o cășerle să-i dea laptele, pentru toată vara, iar alții tocnesc să vândă cașul cu un anumit preț Kgr-mul.

La fiecare stână sau lăptărie, un important produs, ce rămâne dela transformarea laptelui în caș, este zerul.

În multe părți zerul se aruncă. În alte se extrage din el, prin încălzire, urda și numai după aceea se aruncă. În alte părți însă, atât zerul urdit cât și cel neurdit nu se aruncă niciodată, ci se întrebuintează la hrana animalelor, în special a porcilor.

Această cale din urmă, de creșterea porcilor cu zer mai ales este un bun și recomandabil mijloc pentru o rentabilă valorificare a zerului dela stână sau lăptărie.

Compoziția zerului diferă, după felul cașului, ce se prepară. Dela cașul preparat pentru brânza de burduf nesmântănită este mai gras decât dela cel pentru brânza de burduf smântănită și dela acest din urmă mai gras decât dela cel rezultat dela fabricarea telemelei.

De unii autori se dă următoarea compoziție medie a zerului rezultat dela fabricarea brânzeturilor de vacă:

	Apă	Unt	Substanțe proteice	Lactoză (zahăr de lapte)	Săruri minerale
	%	%	%	%	%
Zer normal .	92.70	0.75	1.00	4.90	0.65
Zer urdit .	93.15	0.30	0.95	4.90	0.70

Rentabilitatea creșterii porcilor pe lângă o stână sau lăptărie depinde de mai mulți factori, pe cari este bine ca oierii noștri și orice gospodar să-i cunoască dela început, pentru a nu avea desamăgiri după o vară de trudă.

Ceeace el trebuie să aibă în vedere dela început este :

1. Alegerea porcilor de soiul și vârsta cea mai potrivită, astfel ca să aducă rentabilitatea cea mai mare ;
2. Hrănirea și
3. Îngrijirea porcilor.

În celece urmează voi căuta a arăta — în linii generale, — cari sunt porcii, ce se cresc obișnuit la noi, aptitudinile lor, precum și hrana și îngrijirea, ce trebuie să li se dea la stânilor și lăptăriile dela noi.

1. În țara noastră se găsește :

a) Un soi de porci albi, cu păr mic și lins, bot scurt sau lung, după rasa sau înrudirea ce o au cu una din rasele Jork (englez) sau nobilitat german ; sunt vestiți pentru carnea lor gustoasă, întrebuințată la fabricarea șunței și salamului ;

b) Un soi negru (afară de bot și vârful picioarelor, cari sunt albe) zis Berkshire ; porc de carne ;

c) Un soi alb, cu păr mare creț (este și o varietate de culoare neagră), ce se îngrașe mult, zis Mangalița sau Mangol ;

d) Un porc negru cu brâu alb peste greabăn, părul lins. Dă și carne și grăsime. Acest porc a luat naștere în jurul Mediașului, din împreunarea porcului negru numit Berkshire cu a porcului Mangalița-alb ;

e) Porcul românesc, cunoscut sub numele de stoclu sau băltăreț, dupăcum trăește în regiunea de munte sau de șes.

Dintre porcii amintiți mai sus, porcii Jork și Berkshire, fiind pretențioși, nu sunt recomandabili — în actualele împrejurări — pentru stânilor dela noi. Ei sunt recomandabili, pentru lăptăriile dela șes, cari dispun de grajduri (cotețe) igienice și de cantități mari de lapte smântânit.

Porcii românești sau stocli sunt porci primitivi, cari față de ceea ce mănâncă nu se dezvoltă, nu cresc, așa cum crește mangalița sau bazna, de exemplu, porci destul de rustici de altfel.

De aceea, de această dată, voi insista mai mult asupra porcului mangalița în comparație cu porcul bazna.

Și unul și altul este potrivit pentru referințele dela noi: unul este potrivit, pentru anumiți gospodari și în anumite împrejurări, iar celălalt în alte împrejurări și pentru alți crescători.

Un exemplu:

Dacă se cresc porcii mai mult cu pășune și cu puțin zer sau lături subțiri și numai toamna târziu li se dă uruială sau grăunțe și dacă se vrea să se obțină untură multă, pentru casă sau pentru vânzare, atunci este recomandabil porcul alb, creț numit Mangalița.

Porcii Mangalița, crescuți pe aceeaș pășune cu porcii Bazna și cari au mâncat acasă la acelaș jghiab, au avut la etate de un an, unul cu altul, o greutate de 85,55 kgr., iar Bazna, în mijlociu o greutate de 72,50 kgr. adică Mangalița cu 13,05 kgr mai mult decât Bazna. deși, la întercare, purceii Bazna au avut, în mijlociu, 8,114 kgr., iar Mangalița 6,707 deci Bazna cu 1,470 kgr. mai mult decât Mangalița.

Deci atunci când se trimit porcii la pășune și numai toamna târziu, 1-2 luni, se țin în coteț și se hrănesc cu lături sau grăunțe, atunci când se poate vinde cu preț untura, se recomandă creșterea porcului Mangalița, căci se dezvoltă și crește mai bine și aduce astfel un venit mai mare decât porcul Bazna.

Dacă însă nu se trimit porcii la pășune, ci se țin în coteț, hrănindu-se cu lături, atunci lucrurile se schimbă. În acest caz porcii Bazna au avut la etate de un an, în mijlociu, o greutate de 119,20 kgr., iar Mangalița, în mijlociu, 108,90 kgr., adică Bazna cu 10,30 kgr. mai mult decât Mangalița. La întercare au avut, în mijlociu, greutățile amintite mai sus.

Deci când nu se trimit porcii la pășune și se vrea obținerea de porci pentru șuncă, porcul Bazna este de preferat.

Dacă se țin scroafe pentru prăsilă vânzându-se parte din purcei sunt de preferat scroafele Bazna, pentru că ele fată, în mijlociu, cca 8 (opt) purcei, cari la înțercare pot avea fiecare (după cum am spus) 8,114 kgr., pe când scroafele Mangalița fată, în mijlociu cca 6 (șase) purcei, cari au la înțercare (unul) numai 6,707 kgr.

Fiecare va judeca deci, cari dintre acești porci se potrivesc mai bine, pentru economia sa.

În general s'a observat, că la stână cresc și se dezvoltă mai bine, hrăniți cu zer, porcii mai în vârstă de regulă cei între 1/2—1 an și cari au o greutate de cel puțin 50 de kgr.

Purceii mici și sub 50 kgr. trebuiesc hrăniți cu uruială sau făină de orz și cu mult lapte dulce. Zer să li se dea câte puțin și numai în loc de apă.

2. Oricare ar fi soiul de porci, ce se alege pentru ca să crească și să se desvolte bine, trebuiesc suficient și rațional hrăniți.

Zerul, ce li se dă, să nu li se dea nici odată rece, pentru că zerul rece micșorează pofta de mâncare. E bine să li se dea totdeauna căldicel, căci îl mănâncă mai cu poftă și îl asimilează mai bine.

Zerul încălzit este recomandabil și prin faptul, că e mai sărac în bacterii dăunătoare, parte din ele fiind distruse prin încălzire.

Cantitatea de zer, ce se dă la început, trebuiește bine observată, căci dacă se dă prea mult zer deodată și zerul e dulce, nu arareori se întâmplă, ca 1—2 porci să crepe.

Prea mult zer dat deodată le produce deasemenea neliniște și uneori chiar diaree.

Adăugarea de puțin zer acru, în zerul căldicel este deasemenea deasemenea de recomandat.

Valorificarea cea mai bună a zerului se face atunci când li se dă câte puțin zer și de mai multe ori în zi.

La hrănirea porcilor cu zer este necesar să se adauge zerului — sau să se dea separat — și uruială sau făină. Această uruială este bine să conștea cel puțin din un amestec de orz și porumb ($3/4$ orz și $1/4$ porumb).

Unui porc trecut de 50 kgr. greutate, se poate ajunge să i se dea până la 30 l. zer pe zi. În acest caz i se va da însă cel puțin $1/2$ kgr. uruială pe zi. O cantitate așa de mare de zer nu este recomandabil să se dea porcilor deoarece nu este bine asimilată.

În mod obișnuit, porcilor cu o greutate de 50—100 kgr. este bine să se dea 1 kgr. uruială și 13—18 l. zer de cap și pe zi.

Cea mai mare creștere și cea mai bună dezvoltare la porcii de 50—100 kgr. se obține însă cu cca, 2 kgr. uruială de cap și pe zi și cu zer cât pot mânca.

Este bine ca porcii să nu se țină în continuu închiși, ci cel puțin odată în zi să se lase afară la pășune.

De reținut este, că hrănirea porcilor cu zer dă rezultate mai bune, atunci când li se dă și un adaos de uruială.

Până când este bine să se dea zer porcilor? Nici odată să nu se dea zer porcilor până la tăierea lor.

Recomandabil este ca cel puțin cu 3 săptămâni înainte de tăiere să nu li se mai dea zer, ci numai hrană uscată.

Carnea de porc — după hrănirea rațională cu zer — este bine imbibată cu grăsime. Prin hrănirea peste măsură cu zer atât carnea cât și grăsimea capătă o culoare galbenă.

Pentru a obține carne cât mai gustoasă, în hrana din săptămânile dinainte de tăiere este bine să se introducă și uruiă de seacă, care dă frăgezime și gust plăcut cărnii.

3. Pentru ca porcii ce se cresc — de orice soi — să se desvolte cât mai bine, este neapărată nevoie să aibă dacă nu un grajd, cel puțin un adăpost bun de vânt, ploi și călduri mari, cu un așternut curat.

Obiceiul de-a lăsa porcii încontinuu liberi, prin curtea lăptăriei sau bătătura stâniei, este cât se poate de prost. Suferă dezvoltarea și suferă curățenia exemplară, ce trebuie să fie totdeauna în jurul unei lăptării sau stânie.

La orice stână sau lăptărie dacă nu poate fi un grajd sau coteț de porci, atunci ocolul porcilor la nici un caz să nu lipsească.

Trocile (sghiaburile), din cari li se dă porcilor mâncare, să fie totdeauna curate. Niciodată nu se va turna mâncare nouă peste una veche rămasă în troacă.

Troaca sau sghiabul se va spăla bine cu apă fierbinte cel puțin la 2 zile odată.

Cine va ține cât mai mult seamă de cele mai sus spuse și va căuta cât mai mult să le urmeze, pe lângă banii încasați pe caș sau brânză, va încasa sume frumoase și din vânzarea porcilor nutriți cu zerul, ce mulți îl aruncă.

Flori și cânt...

*Zori de jar
urzesc beteală
răsăritului de soare
și cu raze de lumină
și cleștar,
împletesc cu sârg cunună,
zilelor în sărbătoare.*

*Prin pădure, pasări sute,
din lăute
cîripesc o simfonie;
și 'n câmpie
miei, copii...
sglobii
aleargă
ziua 'ntreagă.*

*Ghiocel plăpând,
sfios,
timp frumos
de primăvară,
cu senin, cu flori și cânt,
ne-ai vestit de acuma iară,
peste plaiuri,
peste țară.*

HORIA DOINARU.

Vere Gheorghe,

De data asta mi-i gândul și vrerea să-ți rânduesc slovă grăitoare despre *libertate*. Dealtminteri, așa ne-a fost și învoiala iar din răvașul ce mi-ai trimis, am înțeles că ești chiar tare doritor să-mi afli cuvântul. Ba încă te-ai încumetat să-mi scrii, printre altele, că o înțelegere dreaptă și potrivită a libertății ar putea fi de mult folos pentru orice gospodar și cetățean cinstit.

Apoi, dacă așa ți-i vorba și dorința, află, vere, că-mi voi pune toată priceperea și truda să-ți dau o deslușire cât mai curată a *cuvântului* acesta magic, în numele căruia, dealungul anilor, s'au purtat lupte și s'au stârnit răscoale și revoluții năprasnice.

În răvașul meu pe luna trecută spuneam, că *libertatea, în adevăratul ei înțeles, este cel mai prețios dar divin*. Cu alte cuvinte, însușirea omului de a fi liber își găsește obârșia într'un dar dumnezeesc.

Pentru a fi înțeles mai cu ușurință în cele ce-ți voi spune mai la urmă despre libertate, ca drum spre fericire și progres, socotesc de trebuință să lămurim în primul rând această origină divină a libertății.

Omul este, fără nici o îndoială, o creatură a lui Dumnezeu. Prin urmare, Creatorul îi e stăpân tot așa cum tu ești stăpânul ciomagului pe care l-ai tăiat din pădure, l-ai îndreptat la foc și l-ai încrustat îndemănat cu vârful cuțitașului. Așa fiind, omul trebuie să se supună fără împotrivire, voinței Stăpânului său Creator. Dar, vere Gheorghe a fi supus însemnează *a nu fi liber*. Și'n această privință, cunoscutul filosof german *Schopenhauer* spune foarte deslușit:

„A fi liber și a fi creat, sunt două calități ce nu se învoiesc. A afirma în acelaș timp, că Dumnezeu a creat ființele și că le-a dat libertatea, este o curată contradicere”. Și s'ar părea, la prima vedere, că *Schopenhauer* are perfectă dreptate. Pentru a fi liber, spune

mai departe ilustrul gânditor, ar trebui ca omul să aibă o origină dependente de propria sa natură, de o putere de perfecție ce este în ea și nu depinde de un altul. Și'n filosofia schopenhaueriană, sprijinită tocmai pe principiul „voinței libere” ca element esențial și primordial al vieții, s'a admis, că existența omului e un act de *creațiune personală* — nu divină.

Ori, admitând adevărul, și trebuie să-l admitem, că omul a fost creat de Dumnezeu, am fi ademeniți să credem, după gândirea lui Schopenhauer, că el (omul) este o ființă lipsită cu totul de libertate. Fără a ne potrivi însă acestui fel de gândire ateistă, să zăbovim o leacă în lumina doctrinei noastre creștine și să căutăm împreună calea spre înțelegere.

Este știut că învățăturile Mântuitorului formează temelia de granit a creștinismului și îndreptarul sufletului omenesc spre dobândirea vieții eterne. Dar „sufletul este dela natură creștin” — *anima est naturaliter christiana* — spune înțeleptul Tertulian. În sufletul celui mai ticălos zace, uitat, fondul primordial al binelui gata să isbucnească la suprafață și capabil să transforme pe om din bestie în înger. (Dostoewski).

Vasăzică, omul este principial bun. Pornirile lui primordiale sunt generoase și constructive cu tendință spre *bine, adevăr și frumos*. Și sub imperiul de lumină al inteligenței, această tendință sufletească devine activă, pozitivă. Rațiunea este deci puntea de trecere dela intenție la faptă.

Așa fiind, creștinismul însuși propovăduiește o deplină libertate de înfăptuire a pornirilor primordiale superioare. *Binele, frumosul și adevărul nu au margi-nire*. Și ceea ce noi numim noi „păcat” este, în esență, tocmai înfrângerea vremelnică a acestei libertăți de către instinctele animalice, josnice, negative și supunerea rațiunii de către tentațiile din lumea de afară.

Păcatul este triumful instinctelor negative.

Să ne înțelegem. Spre pildă, un om cade în apa unui râu și-i gata să se înece. Din întâmplare, ciobanul care își paște oile prin apropiere, îi aude strigătul de

ajutor și aleargă. Il vede în apă zbatându-se cu moartea ; ar vrea să-l salveze, dar nu știe să înoate. Ce va face ? Se va gândi o clipă și apoi, fără îndoială îi va întinde mâna, ciomagul, o sfoară pe care ar avea-o la el, sau, la nevoie, se va arunca în apă cu riscul vieții lui însăși.

Iată cum, vere Gheorghe, o pornire primordială generoasă — ajutorul aproapelui — sprijinită de înțelepciune, devine faptă, bineînțeles, creștinească.

Dacă dimpotrivă, ciobănașul cade în apă iar cel care i-ar fi auzit strigătul de desnădejde, alergând spre locul nenorocirei, zărește 'n luncă turma de oi și tentația posibilității de a deveni stăpânul turmei este așa de puternică încât îi întunecă mintea, — își pierde capul, spune o vorbă din bătrâni — de bună seamă că nu-i va da nici un ajutor. Ba încă îl va împinge mai afund.

În cazul acesta, tentația exterioară — pofta de a lua avutul altuia — a stins mai întâiu candela de lumină a minții și apoi, în întuneric, triumful instinctelor negative a fost, firește, câștigat cu multă ușurință. Și numai peste veacuri, la dreapta judecată a lui Dumnezeu „care va răsplăti fiecăruia după faptele lui“, orice încălcare a libertății de înfăptuire generoasă și constructivă va fi socotită ca o nesocotință a vrerilor cerești.

Dealtminteri, însăși orânduirea unei responsabilități, la vremea de apoi, ne dovedește, odată mai mult, că spiritul creiator, rațiunea și sentimentele frumoase — bunătatea, iubirea, mila, etc., — deci *esențialul vieții creștine* se bucură, și trebuie să se bucure de o libertate deplină.

Iată, prin urmare, vere Gheorghe, în ce fel se înțelege libertatea ca cel mai prețios *dar* divin.

Și trebuie să ținem socoteala, că acest *dar* nu poate fi păstrat decât prin înfrânarea propriilor noastre instincte josnice — egoism, cruzime, răutate etc. — și prin disciplina liberă a unor idealuri înalte. Fără o libertate interioară desăvârșită nu-i cu putință fericirea și progresul.

Dar despre asta mă voi ocupa într'alt răvaș.

Cu bine și sănătate,

V. Gh. C.

Ecouri dela Comisia valorificării lânii.

Unul din foloasele asocierii oierilor într'o organizațiune profesională este și acela, că guvernul țării, oridecâteori este vorba de punerea în valoare a produselor oierești, trebuie să țină seamă și de U. O.

În ziua de 27 Aprilie a. c. în București la Ministerul Cooperăției s'a ținut comisia de valorificare a lânii producția 1937. Din partea U. O. a participat dl Nicolae Muntean președintele asociației, întovărășit de o delegație de 40 de membrii din Comitetul U. O. Aici s'a discutat valorificarea lânii pe anul în curs. Credem de foarte mare importanță faptul de a împărtași și cititorilor revistei „Stâna” anumite lucruri care au avut darul să pună în lumina lor adevărată pe demnitarii și foștii demnitari ai Statului Român — și ca atare români de sânge — de felul cum au înțeles să apere interesele oierilor sau mai bine zis de felul cum au înțeles să sprijine pe producătorul român în aceste timpuri când pe toate drumurile se vorbește de ofensivă muncii naționale și de punerea românilor în drepturile lor în țara pe care au mărit-o și apărat cu sângele și jertfa vieții lor sbuciumate.

Ne doare inima — iubiți cititori — când trebuie să vă spunem, că dl Ioan Manolescu-Strunga fost ministru în această țară, — care a umblat cu produsele noastre naționale pe la Varșovia și Berlin cu avionul să le facă cunoscute — în comisia valorificării lânii, la care a participat nu știm în ce calitate, a luat apărarea reprezentanților fabricanților, fabricanți în ale căror vine curge sângele veninos din țara Palestinei, — e vorba de jidanul Margulies. —

A trebuit intervenția energică a președintelui nostru pentru a pune la punct pe acest „român”, care probabil nu vede în fața ochilor decât arginții iudei, aruncând cu noroi într'o întregă clasă socială ale cărei suferințe se împletesc cu însuși nevoile și durerile acestui neam obidit. A mai trebuit desigur — și ținem să-i aducem mulțumirile noastre — intervenția și spri-

jinul de bun român al dlui Ministru Mihail Negură, pentruca dreptatea noastră și glasul inimosului nostru președinte să nu fie iarăși înmormântate de speculanții de totdeauna ai nevoilor noastre.

În această comisie s'au convins toți participanții că U. O. reprezintă o forță, reprezintă o asociație cu un program bine definit de propășire a oieritului românesc, reprezintă într'adevăr pe toți oierii români.

U. O. cum dealtfel a declarat și dl Muntean în observațiunile D-sale, este o asociațiune profesională, care a îmbrățișat problema oierească în tot complexul ei, nu este o asociație ce urmărește numai comisioanele valorificării unui anumit produs ce nici măcar nu aparține, cum voește a fi pentru lână și în acest an Uniunea Sindicatelor Agricole.

U O. conștientă de forța ei și mai ales de dreptatea ei, va apăra cu îndârjire interesele oierilor, va demasca cu cea mai neînfricoșată hotărâre pe toți cei ce caută a specula pe oieri și va cinsti și onora cu toată recunoștința miilor de oieri pe toți cei ce vor ajuta cauza ei cinstită, dreaptă și românească.

Vaideeni, Mai 1937.

ION L. APOSTOLOIU.

Cad brazilii . . .

Mai dăunăzi, citeam în ziare despre crima unui arendaș de moșie. Și o durere aspră mi-a sfâșiat sufletul căci, Doamne, greu destin a fost hărăzit ciobanului pe lumea asta!

Pentru o mână de iarbă, doi ciobani, frații Oprea și Mihail Moise Anghel din comuna Sălciile, județul Prahova, au fost împușcați de arendașul moșiei Boldești-Buzău, un grec pripășit pe meleagurile țării noastre prea îngăduitoare cu cei străini de neam și de Dumnezeu. Fără altă vină decât aceea că, în trecere cu turmele pe moșia Lahovary al cărei arendaș este Tanasie Vergas, câteva oi s'au abătut pe miriști, cei doi frați au căzut ca niște bieți românași sub plumbii ucigători de revolver ai grecoteiului nelegiuit.

Da! un grec răpune două suflete nevinovate de ciobani din marea și nobilă frântură a întemeetorilor de țară. Și cum să nu-ți simți sufletul năpădit de clocotul revoltei când la ei acasă, românii sunt omorâți de cei aduși de vânturi în ograda lor?

Căci iată cum este relatat acest caz de ziarul „Universul”:

Frații Oprea și Mihail Moise Anghel treceau cu oile din comuna Sălciile pe râpca jilavei, la suhat. În drum trecând și pe moșia Lahovary, câteva oi s'au abătut pe miriști. Tanasie Vergas, arendașul moșiei, întovărășit de nepotul său, călări pe cai, au ieșit înaintea ciobanilor și au vrut să le ia oile la conac. Ciobanii s'au opus, încercând să arate, că oile nu au stricat nimic, însă arendașul s'a infuriat, că niște moșici s'au încumetat să i-se opună, a scos revolverul dela brâu și a tras. Nepotul l-a imitat, trăgând în plin. Unul dintre ciobani a murit în drum spre spital iar celălalt este într'o stare extrem de gravă.

Interesându-se indeaproape, pe cale particulară, corespondentul numitului ziar a mai aflat, că arendașul criminal este un fost plăcintar din Ploești și se nu-

mește în realitate Temistocle D. Lengas, nu Tănăsie Vergas. Născut în Grecia el a venit în țară prin anul 1914 și s'a apucat de plăcintărie. Prin nu se știe ce mijloace necinstite a dobândit în scurtă vreme o avere considerabilă, reușind să scape de obligațiile legii pentru controlul străinilor. Astăzi el este proprietarul mai multor imobile din Ploești și al unui grandios imobil în Capitală, fiind în acelaș timp și arendașul moșiei Lahovary din Boldești, județul Buzău.

Noi lăsăm aceste amănunte în sarcina și grija justiției care, nu ne îndoim va ști să pedepsească așa cum se cuvine pe criminal și nădăjduim încă în timpuri mai bune și mai îngăduitoare pentru fii adevărați ai neamului românesc. Iar diriguitorilor cocoțați la cârma țării, le amintim din nou, că legiferarea zonei șoselelor constituie o problemă organică a oieritului. În cele două congrese oierești s'a cerut cu insistență rezolvarea acestei probleme, dar în afară de făgădueli, altceva nimic nu s'a făcut.

...Cad brazii și nu-i nimeni s'asculte și să 'nțeleagă vuetul surd al prăbușirii...

Picurând o lacrimă caldă de frate pe mormântul lui Mihail Moise Anghel, ciobanii de pretutindeni își pleacă genunchii în fața destinului și a suferinții. Căci au învățat să îndure și să rabde.

Dar până când?...

V. GH. COSMA.

Bolile de uger

de Dr. Ion Oțel,
medic veterinar

Ugerul, ca oricare alt organ, poate să fie atins de fel de fel de boale. Intre acestea două sunt mai rele: răsfugul negru (mamita gangrenoasă) și spârcitul sau zbrotacănul (agalaxia contagioasă).

Răsfugul e o boală care apare în turme mai ales primăvara înainte de înțarcatul mieilor. Cazurile de boală într'o turmă sunt rare. Boala începe prin tristețe, scăderea poftei de mâncare și încetarea rumegării. Animalul are fierbințeală ochii sunt roșii și șchioapă de picioarele dinapoi, rămânând în urma turmei. Uitându-ne cu băgare de seamă la uger vedem, că e cam umflat și călduros. De cele mai multe ori e umflat numai jumătate. Culoarea ugerului e roșu-vânăt sau chiar neagră. Câteodată umflătura se întinde de o parte și de alta, putând trece chiar și sub pânțele. În cazurile grave boala ține 24 ore, iar obișnuit 4—5 zile. Mortalitatea este de 50% din numărul animalelor bolnave. Oile care se vindecă rămân slabe încât își pierd prețul.

Boala se poate stinge, numai dacă vom trata animalele bolnave și vom feri de boală pe cele sănătoase. Tratarea se face prin operație. Partea de uger atinsă de răsfug va fi înlăturată cu fierul roșu.

Când avem o regiune infectată se face vaccinare. Rezultate bune se obțin când oile sunt inoculate cu 3 injecții de vaccin la 2—3 săptămâni, cu cantitate crescândă.

Animalele care au fost bolnave, deși vindecate nu mai sunt bune de lapte.

Spârcitul.

După cum s'a văzut, din această scurtă descriere răsfugul este o boală specifică a mamelei.

Nu tot așa trebuie socotit și spârcitul sau zbro-tacănul. Acesta, e o boală produsă de un microb fil-trabil, care se localizează de obicei pe mamelă, dar care poate atinge și alte organe. Microbul boalei se poate găsi pe terenurile unde au pășunat turmele bolnave.

Boala se poate lua prin hrană infectată sau prin crăpăturile pielii.

Din momentul ce microbul a intrat în organismul animalului și până apar primele semne trebuie să treacă două săptămâni.

Semnele prin care se cunoaște boala sunt umflarea ugerului și scăderea cantității de lapte. Laptele e tul-bure și de culoare verzuie. Fiert se încheagă. La tem-peratura camerei se separă în două straturi: unul dea-supra subțire, verzui ca zărul și altul dedesubt gros grăunțos. Din punct de vedere chimic e sărac în gră-sime și lactoză (zahărul laptelui). După o zi sau două, laptele scade foarte mult și devine aproape sirupos.

Boala aceasta n'atinge numai ugerul ci și închee-turile și chiar ochii. În acest caz încheieturile sunt um-flate, dureroase, picioarele nu se pot îndoi, sunt țepene.

La ochi se observă lăcrimare; animalul ține ochii închiși și se ferește de lumină. Peste o zi sau două se văd pete albe pe ochi putându-se produce chiar și o scurgere a ochiului.

Boala aceasta nu produce mare mortalitate. Ugerul nu rămâne stricat după boală, ca în răsflug. Dacă însă boala a apărut vara târziu atunci poate să țină până în primăvara viitoare și când va începe noua perioadă de lactație, boala se va răspândi iarăș.

Tratament.

Un tratament pentru spârcit, care să fie ușor de aplicat și mai ales ieftin încă nu s'a descoperit. Medi-camentul care dă bune rezultate este Stovarsolul Sodic în doză de 3 ctgr. pe kg. de greutate vie, în injecții făcute în serie trei zile la rând cu 0,50 gr. stovarsol în 10 cc. apă.

Pagina economică

Primăvara uscată și rece a fost favorabilă muncilor agricole, cari s'au făcut în bune condițiuni.

N'a fost prea bună însă pentru oierii noștri, căci răceala mare — din cele mai multe părți — a împiedecat creșterea ierbii. Lipsa de pășune de primăvară se simte peste tot.

În schimb, produsele oilor se caută și par a se plăti mai bine. Miei se găsesc puțini pe piață. Prețul cărnii de miel se menține la cel de acum o lună. După toate probabilitățile se va menține încă, dacă nu se va urca chiar de Sf. Paști.

Produsele agricole deasemenea au o bună căutare. Unele state (Italia, Germania), au făcut mari cumpărături de grâu, din care cauză prețul lui s'a urcat mult.

România a oprit exportul de grâu.

— **Lâna.** Prețul ei evoluiază favorabil pe piețele din Australia și Noua-Zeelandă. La aceasta a contribuit cumpărările mari ale Japoniei (800 mii baloturi) și ale Angliei.

Nouile încheieri, pentru livrarea lânii în Aprilie și Maiu, arată buna orientare a târgului.

— **Incurajarea creșterii oilor în Jugoslavia.** Statul Jugoslav dă mare atențiune creșterii oilor, prin susținerea prețului produselor oilor și prin încurajarea crescătorilor direct, prin ajutoare.

— **Rusia Sovietică,** pentru anul 1937 a prevăzut sporirea numărului oilor cu 22⁰/₀.

Austria a exportat în 1936: 388 vagoane brânzeturi și 357 vagoane unt. Prevederile pentru anul 1937 sunt cel puțin egale exportului de anul trecut. Se speră la aceasta cu atât mai mult cu cât în anul acesta s'a încheiat convenția comercială cu Germania, pentru exportul laptelui și al derivatelor sale.

— **Exportul de unt al Poloniei** în anul 1936 a fost de 109.070 Chintale în valoare de 20.614.000 zloți sau cca 556.578.000 lei.

În ultimii ani el a crescut din an în an, după cum cifrele următoare arată:

In 1936	s'a exportat	109.070	Chintale	în valoare de	20.614.000	zloți
" 1935	"	56.860	"	"	10.247.000	"
" 1934	"	44.370	"	"	8.916.000	"
" 1933	"	16.090	"	"	4.460.000	"
" 1932	"	12.280	"	"	3.860.000	"

— **Exportul Ungariei de produse ale laptelui.**

Ungaria a exportat în anul 1936: 47.185 Chint. unt în valoare de 7.517.006 Pengö sau 210.476.000 Lei; 488 Chintale brânză slabă de vacă, în valoare de 14.000 Pengö sau 392.000 Lei; 867 Chint. brânză de oaie, în valoare de 84.000 Pengö sau 2.352.000 Lei; 2.994 Chint. brânzeturi tari, în valoare de 413.000 Pengö sau 11.564.000 Lei și 491 Chint. brânzeturi moi, în valoare de 69.000 Pengö sau 1.932.000 Lei.

Cantitatea cea mai mare a fost exportată în Germania, Anglia, Italia, și Statele Unite ale Americii.

Brânza de vacă a fost toată exportată în Germania; brânza de oaie în Austria; brânza tare în Germania, Franța, Austria și Italia, iar brânza moale în: Austria, Cehoslovacia și Germania.

Dupăcum se vede din datele de mai sus, exportul Ungariei de produse ale laptelui a fost de: 226.716.000 Lei.

Ungaria, țară mică, cu 1.056.000 oi, a exportat numai brânzeturi de oaie în valoare de 2.352.000 Lei, iar România cu aproape 12 mil. oi, nu știu dacă a exportat brânzeturi de oaie de câteva mii de Lei cel puțin!

Danemarca, este una din țările agricole unde lăptăria este foarte dezvoltată.

Exportul laptelui și derivatelor lui aduce un mare venit statului danez.

Dar și Danemarca, ca și alte țări, este silită să cumpere anumite produse de peste hotare.

Pentru păstrarea banilor în țară și deci menținerea valutei, a hotărât în ultimul timp ca să nu mai cumpere cafea decât în schimbul laptelui și derivatelor lui, importate de țările, cari vând cafea.

Belgia sprijină lăptăria prin aducerea unei legi, care taxează kgr-l. de margarină, fabricat în țară sau importat, cu 0,50 franci kgr-l. Sumele plătite de industria margarinei și rezultatele din taxele de vamă ale importului de margarină, sunt date lăptăriilor, cari le vor folosi pentru susținerea unui preț minim al laptelui și pentru încurajarea fabricării untului și brânzeturilor. Este de remarcă, că Belgia importă în fiecare an cca. 23 mil. kgr. brânzeturi, pentru cca. 150 mil. franci.

Exportul de brânzeturi al Bulgariei a fost în anul 1936 de 1618 tone cașcaval, pe care a încasat 37.9 mil. Lewa sau cca. 47.7 mil. Lei. Pe lângă cașcaval s'a căutat, în Bulgaria, să se fabrice brânzeturi speciale, ce se caută pe piața Europei. În 1936 s'a vândut 77 tone, de astfel de brânzeturi, în valoare de 25 mil. Lewa sau cca 3.1 mil. Lei.

— **Polonia și Cehoslovacia** au format câte o societate pe acții, care se va ocupa cu fabricarea lânii din lapte (din caseina din lapte).

— **Lăptăriile cooperative din Polonia.** Din Uniunea centrală a cooperativelor din Polonia fac parte 1030 lăptării. În anul 1925 nu erau decât 220 lăptării, iar în 1930 erau 1126. Numărul lor a scăzut ulterior din cauza crizei.

— **Importul de unt al Chinei** a fost până anul trecut mai mult din Australia. Untul venea în butoaie, din care comercianții chinezi îl scoteau și-l împachetau.

Mai nou, Australia, importă untul din Noua-Zeelandă, deoarece această țară îl trimite nu în butoaie, ci în pachete.

— La 15 Aprilie a. c. laptele și derivatele lui aveau următoarele prețuri la București și Cluj:

Denumirea produselor	București		Cluj	
	In mare (En gros)	In mic (En detail)	In mare (En gros)	In mic (En detail)
	1 Kgr. — Lei		1 Kgr. — Lei	
Urdă dulce	28	40	26	32
Telemea nouă	24	36	28	36
Brânză de burduf ^{smânt.}	—	—	32	36
Brânză de burduf ^{nesmânt.}	40	56	40	48
Cașcaval de Penteleu	40	52	46	52
Cașcaval Grecesc	50	60	60	68
Caș de oaie	30	40	28	36
Liptauer	44	56	44	50
Brânză secuiască cal. I.	—	—	32	36
" " " II.	—	—	24	28
Emental	50-80	60-100	56-80	64-100
Edamer	60	80	60	70
Trapist	50	64	46	52
Unt de vacă	70	80	70	80
Smântână	36	44	38	44
Roquefort românesc	180	220	—	—
Roquefort francez	290	350	360	400
Lapte de vacă	6	8	4	5

I. DÂNCILĂ.

Pagina „Uniunii Oierilor din întreaga țară“

S'a înscris membru fondator al Uniunii D-l Dr. Traian Bude, medic în Tâlmăciu jud. Sibiu, achitând taxa de Lei 500.—.

Pentru a susține cererile Uniunii în legătură cu valorificarea lânii, au fost convocați telegrafic la București pe ziua de 27 Aprilie 1937 toți membrii comitetului Uniunii.

S'au prezentat următorii: Vonica Ion și Șerb Ion oieri dobrogeni din Poiana-Sibiului; Dăncăneț Irimie președintele reuniunii oierilor din Sadu-Sibiu; Floașiu Dumitru profesor Săliște-Sibiu; Voicu Nicolae Boița-Sibiu; Podariu Bucur Rășinari-Sibiu; Crăciunescu Dumitru Vaideeni-Vâlcea; Bucurescu Gheorghe Șugag-Alba; Stancu Gh. Nicolae președintele reuniunii oierilor din Loman-Alba; Șulea Gheorghe președintele reuniunii oierilor din Arad; Ion L. Apostoloiu Vaideeni-Vâlcea; Lăzărescu Gheorghe, Titerlești-Mehedinți; D. Nacea Băbeni-Bistrița; Delegați: Comșia Miron Săliște-Sibiu; Bratu Gheorghe Tilișca-Sibiu; Lazar Gh. Ioan Loman-Alba; Dobrotă Ilie Poiana-Sibiului și Draja Ioan Radna-Arad, etc.

După ședință membrii comitetului Uniunii au fost primiți în audiență de către d-l ministru M. Negură.

D-l Nicolae Muntean, președintele Uniunii, a arătat că membrii comitetului au venit cu cheltuieli la București pentru a susține cererile Uniunii și pentru a da dovadă de faptul că „*Uniunea oierilor din întreaga țară*” este singura asociație oierească, care reprezintă cu adevărat pe toți oierii țării, fără deosebire de rasele de oi ce cresc.

A cerut sprijinul d-lui ministru și al guvernului în toate problemele cari interesează oieritul românesc.

A stăruit ca cererile Uniunii în legătură cu valorificarea lânii să fie luate în considerare.

D-l ministru M. Negură a asigurat oierii de tot concursul d-sale și al guvernului.

A cerut Uniunii să-i prezinte un tablou de toată cantitatea de lână de vânzare, întocmit pe diferitele soiuri.

S'a discutat și asupra cooperativei oierilor, care este chemată să joace un mare rol în viața economică a oierilor.

De încheiere, d-l ministru și-a exprimat dorința să i-se prezinte cât mai neîntârziat planul „*Stâniei-școli*”, pentruca să se poată începe construirea ei.

D-l Nicolae Muntean, preşedintele Uniunii, a invitat la Poiana-Sibiului, sediul Uniunii, pe d-l ministru M. Negură pe ziua de 29 Iunie, ca în cadrul unor serbări să-şi poată oierii arăta toată recunoştinţa faţă de celce înţelege să sprijinească dreptele revendicări ale oierilor români.

Adunarea generală extraordinară a reuniunii oierilor din Loman-Alba.

Reuniunea oierilor din comuna Loman, jud. Alba, a convocat pe membrii săi în adunare generală extraordinară pe ziua de 3 Maiu 1937 (a 2-a zi de Sf. Paşti).

Programul adunării a fost următorul:

I. Cultural:

1. Primirea preşedintelui „Uniunii oierilor din întreaga ţară” şi participarea în corpore la serviciul divin, la ora 10 a. m.

2. Şedinţa adunării generale extraordinare la ora 3 d. a.

3. Cuvântarea d-lui Nicolae Muntean, preşedintele Uniunii.

II. Artistic (Inceputul la ora 9 seara):

4. „La oglindă”, poezie de Gh. Coşbuc.

5. „Ce-a gândit el popa”, monolog comic.

6. „Jurământul”, piesă în 3 acte.

7. „Ghiveciu ţigănesc”, patrulog foarte de râs.

8. Căntece şi jocuri oiereşti cântate din fluier.

La această adunare — care s'a desfăşurat într'un cadru măreţ şi cu drept cuvânt sărbătoresc — a fost invitat preşedintele Uniunii, reuniunile de oieri din jur şi oierii neorganizaţi încă din comunele vecine.

Pe lângă toţi oierii şi oierişele din Loman, au luat parte la adunare oieri din comunele: Purcăreţ, Strungari, Cugir şi Sebeşel din jud. Alba.

Preşedintele Uniunii a luat parte fiind însoţit de d-nii: Ing. Dr. Ioan Dăncilă, Miron Ştefan, vice-preşedinte al Uniunii şi preşedintele reuniunii oierilor din Şugag-Alba, Ioan R. Sava, preşedintele reuniunii oierilor din Jina-Sibiu.

Lomănarii, spre cinstea lor şi a oierilor, au ţinut să facă cu această ocazie o prea frumoasă primire preşedintelui Uniunii şi însoţitorilor săi şi să-şi arate toată dragostea şi întregul devotament faţă de celce întruchipează nădejtile de mai bine ale oie-

rilor țării, precum și solidaritatea lor puternică în cadrele „*Uniunii oierilor din întreaga țară*” ca asociație oierească profesională, storcând prin manifestația cu adevărat solemnă admirația tuturor celor, cari s'au învrednicit a fi de față.

Un grup de 30 călăreți oieri îmbrăcați în portul pitoresc specific oieresc, pe cai sprinteni și frumos chitiți, au ieșit în întâmpinarea președintelui în comuna Săsciori la 5 km. depărtare de Loman.

Sosirea președintelui și însoțitorilor săi în comuna Săsciori a fost salutată cu strigăte de „*trăiască*”, apoi oierul Valer Alisie a adresat cuvântul de bun sosit celui, care necruțând oboseală se străduiește zi de zi să câștige oierilor drepturi, cari să le asigure continuitatea ocupațiunii strămoșești și condițiunile de propășire, cum prea frumos a accentuat oierul Valer Alisie!

Încadrați de călăreți s'au îndreptat apoi spre Loman.

În mijlocul comunei și în fața mărețului locaș al Bunului și Milostivului Părinte Ceresc, care face cinste lomănarilor, așteptau oierii și oieritele în frunte cu președintele, secretarul, toți membrii comitetului reuniunii oierilor și primarul comunei.

Vrednicul primar al comunei dl Petru Stancu s'a desprins din mulțime și pășind hotărât în fața președintelui Uniunii, în prea frumoase cuvinte arată bucuria oierilor din Loman și jur, că pot saluta în mijlocul lor pe celee de bună voie și-a luat pe umeri greaua sarcină de a deschide nou drum de progres și fericire oierilor, cari au fost primii locuitori și singurii stăpâni ai plaiurilor României, azi întregită pe veci.

„Comuna Loman, comună veche oierească vă primește cu drag și cu sufletele curate — spune primarul — și prin glasul meu vă asigură d-le președinte de toată stima, încrederea și de întregul devotament al oierilor ei”.

A răspuns mulțumind de prea frumoasa primire și sentimentele exprimate dl Nic. Muntean, președintele Uniunii, care se leagă să nu înceteze lupta legală până dreptate deplină nu se va face oierilor țării, cari merită să simtă și ei, că trăiesc în țara pe care au servit-o și pe pământul cu care una s'au făcut de mult.

Distinșii oaspeți și poporul au intrat apoi în sfânta biserică luând parte la serviciul divin încă neterminat, spre a înălța fierbinți rugăciuni către Tatăl Ceresc, care a trecut prin grele suferinți neamul românesc-oieresc, dar nu l-a pierdut și nu-l va pierde

dacă toți oierii vor înțelege să i-se inchine și să-l iubească așa cum lomânarii au dat dovadă, că fac umplând în fiecare sărbătoare casa lui Dumnezeu.

Ne-am convins de altfel, că oierii de pretutindeni așa înțeleg să aducă prinosul lor de adâncă evlavie Părintelui Ceresc cum și lomânarii fac.

La ora 1 s'a servit ameza în una din salele de învățământ. Masă bine aranjată și bucate gustoase.

La ora 3 d. a. președintele reuniunii din Loman dl Nicolae Gl. Stancu deschide ședința adunării generale extraordinare.

În bine simțitul cuvânt de deschidere președintele reuniunii arată scopul reuniunii și al Uniunii oierilor, îndeamnă la unire pe toți și cere tuturor să facă zid în jurul celui, care cu atâta curaj și demnitate luptă pentru a câștiga oierilor locul de cinste între clasele sociale și să dea nou avânt oieritului românesc. Adresându-se președintelui Uniunii spune:

„Grea luptă ați pornit dle președinte; ea vă va părea ușoară însă, știind, că în spatele dv. aveți o armată întreagă din rândurile căreia cu cinste fac parte și oierii lomânari, pe care vă rog să conțați în orice împrejurări”.

Dl Nicolae Muntean, președintele Uniunii mulțumește oierilor pentru călduroasa primire, precum și de sentimentele exprimate de toți vorbitorii și i asigură, că pleacă dintre lomânari și cei prezenți înălțat cu sufletul și cu noi puteri de muncă, pe cari le va întrebuița spre binele tuturor; apoi timp de 2 ore expune programul de activitate al „*Uniunii oierilor din întreaga țară*”, care formează a doua evanghelie a oierilor și pentru a cărui înfăptuire cere să lupte unul fiește care.

Încheie făcând apel la unire desăvârșită, de care dând dovadă oierii, este asigurată biruința, cu atât mai vârtos, că nu va fi guvern, care să nu sprijine această clasă curat românească și această profesiune atât de importantă și necesară.

Dl Miron Ștefan vice-președinte al Uniunii și președinte al reuniunii oierilor din Șugag—Alba, aduce salutul oierilor sugăgeni și stăruie asupra solidarității oierilor.

Dl Ioan R. Sava președintele reuniunii oierilor din Jina—Sibiu, aduce salutul oierilor jinari, stăruie asupra muncii pe care președintele Uniunii o desvoltă zi de zi pentru propășirea oierilor și îndeamnă pe toți oierii să se aboneze la revista „Stâna” organ al oierilor din întreaga țară.

Di Pavel Zămora învățător, secretar al reuniunii oierilor din Loman, destoinic, harnic și devotat luptător pentru binele oierilor declară, că oierii din Loman sunt alături de președintele Uniunii în orice împrejurări și vor lupta demn pentru a-și croi altă soartă mai bună, la care le dă drept trecutul și însemnătatea profesiunii lor.

Di Tiberiu Moga preotul comunei spune, că este sigur de învierea oieritului românesc, dacă oierii vor ști să lupte solidar să se jertfească și rabde.

Adunarea se ridică la ora 6^{1/2} d. a., ca la ora 9 seara să înceapă programul artistic, care sub conducerea dlui învățător Pavel Zămora a fost executat peste toate așteptările, procurând celor prezenți o seară veselă și plină de reculegere.

Cinste se cuvine învățătorului pentru neobosita sa muncă și laudă jucătorilor.

Programul s'a încheiat cu frumoase cântece cântate din fluier.

Oierii din Loman prin toată manifestația lor au prilejuit clipe de înălțare sufletească și mândrie românească-oierească tuturor oaspeților, cari au părăsit comuna cu amintiri, cari vor străluci mereu și puternic în istoria mișcării oierești.

Către toate reuniunile și toți oierii.

Pentru a putea răspunde dlui ministru M. Negură de ce cantități de lână de vânzare dispunem din toate soiurile și pentru a servi însuși scopul, care este valorificarea cu preț a lânii, rugăm stăruitor toate reuniunile și pe toți oierii neorganizați încă să ne comunice în timpul cel mai scurt de ce cantități dispun din diferitele calități.

Comunicarea se va face pe adresa Uniunii.

Toți oierii, cari cetesc această înștiințare sunt rugați să o comunice și altor oieri pentru a ști ce au de făcut.

Nimeni să nu mai aștepte în această privință o altă adresă.

Dureri ale oierilor.

În atențiunea d-lor miniștri de agricultură și interne și a d-lui general comandant al jandarmeriei.

Oierul Nicolae Nicoară alegea în ziua de 26 Aprilie 1937 în comuna Șarmășel, într'un obor, berbecuții de miele.

În acest timp au venit la ei vre-o 4—5 locuitori din comună, cari s'au legat de ei, că le-au făcut pagubă în holdele din jurul comunei.

Nicolae Nicoară le-a răspuns, că oile lui nu le-a făcut pagubă „Doamne ferește“!

În discuția, care a urmat, unul dintre locuitori i-a dat un pumn în nas și câțiva după cap feciorului său, ba a luat și săcurea să-l lovească în cap.

Au ieșit apoi la locul cu pricina ca să constate paguba pe care ei singuri — adecă cei 4—5 locuitori — au evaluat-o la Lei 22.000.

Neavând atâția bani să plătească au fost duși la șeful de post, care i-a bătut ciobanii și i-a legat în fiară ca pe hoții de cai, oprindu-i deținuți 24 ore, în care timp oile n'au mâncat nimic.

În cele din urmă ca să nu le moară oile de foame s'au împăcat cu Lei 5000, pe care bani i-a împărțit șeful de post, căruia în numele celor bătuți și al său, feciorul lui Nicolae Nicoară i-a dat și o declarație, că pentru bătaie nu-l acționează.

Cam la fel au pățit și în comuna Sărmaș, unde fără să facă vre-o stricăciune a fost incasat cu Lei 950 și alții cer alte sume.

În Luduș-Turda a plătit agronomului 400 Lei, că a ieșit cu trăsura să constate, că n'a făcut nici o pagubă.

Peste tot — declară Nicolae Nicoară — gloabe, huiduieli, bătăi cum n'a mai pomenit și din cauza cărora este hotărât să se lase de oierit.

„Toți se bazează pe noul cod penal și ne jefuiesc de tot ce avem“.

N. R. — În legătură cu cele de mai sus afirmăm, că „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“ nu protejează pe oierii, cari cu voia fac stricăciuni pe unde umblă și cari prin purtarea lor lipsită de omenie strică bunul nume al oierilor de omenie.

Celor, cari nu știu să respecte munca și truda altora, să li se aplice rigurile legii!

Trebuie să însă cruțați și încurajați oierii, cari fac cinste neamului și profesiunii și ca să nu se mai întâmple astfel de cazuri triste, cerem:

1. Fiecare oier să aibă asupra sa o adeverință, că are moșia cutare arendată și se duce la ea, sau cutare munte și iese la el.

2. Șanțurile și zonele șoselelor să nu se mai arendeze ci să fie libere la pășunat.

3. Să se legifereze timpul dintre 1 Aprilie și 10 Maiu ca timp pentru trecerea oilor la munte specificându-se drumurile și șoselele libere.

4. Constatarea pagubei de fapt, să se evalueze după această trecere sau la cules.

5. Din cauza că mai scapă câte-o aripă de oi prin holde și pe izlazuri în acest timp, n'a rămas de când e lumea nici un plugar sărac și la cules n'au avut mai puțin cei peste ale căror pământuri au trecut oierii, decât aceia peste care n'au trecut.

Casieria „Uniunii oierilor din întreaga țară” confirmă primirea următoarelor sume:

1. Dela Ministerul Cooperăției prin d-l Nicolae Muntean	Lei 4.695'—
2. Dela d-l Dr. Traian Bude, medic, taxa de membru fondator	„ 500'—
3. Pentru 1 broșură „Noui zări pentru oieri și oierit”	„ 20'—

Toate reuniunile sunt insistent rugate să-și achite taxele statutare către Uniune, precum și costul broșurilor „Noui zări pentru oieri și oierit” și pe cel al calendarelor trimise.

Această rugăminte se adresează și tuturor oierilor cari au de achitat anume sume către Uniune.

Cumpărați, cetați și răspândiți broșura „Noui zări pentru oieri și oierit”, scrisă de N. Muntean, președintele Uniunii oierilor. În ea găsiți statutul-tip pentru reuniuni și pe cel al Uniunii, precum și lămuriri de organizare.

Oieri! Uniți-vă, organizați-vă!

Solidaritatea este puterea cea mare, care asigură hotărât izbânda acțiunilor de interes general.

Al 3-lea congres al oierilor se va ținea în orașul Câmpulung-Muscel, la 21 Noiembrie 1937.

**Cetați cu toții bunul calendar
„CALENDARUL OIERILOR”**

Se mai găsesc puține exemplare la Uniune. Costul Lei 20.

INFORMAȚIUNI

Cu numărul de față am întârziat în speranța, că se va aduce o hotărâre definitivă în legătură cu valorificarea lânii, ca să știm ce măsuri să propunem.

Din cele scrise în corpul revistei oierii se pot orienta în legătură cu această valorificare.

Până nu se vor cunoaște măsurile definitive sfătuim oierii să fie răbdători și să aștepte în liniște îndrumările Uniunii, care vor fi date imediat ce se va cunoaște hotărârea guvernului.

Colaboratorii revistei sunt rugați să ne trimită articolele până cel mai târziu la 20 Maiu, iar pentru lunile viitoare până cel mai târziu la 15 ale fiecărei luni.

Și-au plătit abonamentul:

Lei 500.

CLUJ: Firma Vlad și Comp. Soc. anonimă.

Lei 210.

CARANSEBEȘ: Ing. Alexandru Andrei.

Lei 200.

POIANA - SIBIULUI: Ghișe Ioan 994.

Lei 100.

JUD. ARAD: Com. Radna: Draja Ioan.

CLUJ: Dr. E. Rădulescu, Prof. Ioan Oțoiu, Șerb Ilie, Heler Vasilie.

JUD. GORJ: Com. Cernădia: Anghel Flitan.

JUD. HUNEDOARA: satul Urșici: Tomșa Vasilie.

JUD. SEVERIN: Com. Căpâlnaș: Dobrotă Ion.

JUD. SIBIU: Com. Jina: Vasilie Vasilie.

Com. Poiana-Sibiului: Brad Ion inv., Vraciu Romul inv. pens., Ghișe Aron 789, Dăncilă Nicolae 1030, Șufană Ioan 659, Dobrotă Dumitru 322.

Com. Tălmăcel: Rotariu Constantin 124.

JUD. TECUCI: Com. Valea Sălcii: Crețu Alexandru.

JUD. TREISCAUNE: Com. Brețcu: N. D. Stoica, Bejan Vasilie.

TURDA: Vonica Ion.

JUD. VÂLCEA: Com. Vaideeni: N. N. Pavelescu.

Ziare și reviste primite la redacție.

Arad: „Bravo”.

Brașov: „Ardealul”.

Braila: „Plutus”.

București: „Drapelul Nostru”, „Românizarea”, „România Agricolă”, „Curierul Cooperativ”, „Calea Nouă”, „Drumul Nou”, „Revista crescătorului de animale”, „Revista Laptelui”, „Alianța Economică”, „Sănătatea”, „Luceafărul”, „Decalogul”, „F. N. R.”

Buzău: „Idea Națională”.

Constanța: „România dela Mare”.

Chișinău: „Basarabia Creștină”.

Cluj: „Gazda”.

Fălticeni: „Acțiunea Pomicolă”.

Grumăzești-Neamț: „Lumina Satului”.

Odorhei: „Glas românesc în regiunea secuizată”.

Satulung-Săcele—Brașov: „Plaiuri Săcelene”.

Sibiu: „Foaia Poporului”, „Isus Biruitorul”, „Luceafărul”, „Curierul Social Economic”, „Landwirtschaftliche Blätter”.

Târgu-Jiu: „Gorjanul”.

Ziare cari ne sprijinesc: „Universul” București, „Curentul” București, „Ardealul” Brașov, „Curierul Cooperator” București, „Idea Națională” Buzău, „România dela Mare” Constanța, „Foaia Poporului” Sibiu și „Acțiunea” Sibiu.

Cetiți și răspândiți revista

„STÂNA”

Organ al oierilor din întreaga țară.

Din casa nici unui oier să nu lipsească
organul de luptă oierească „STÂNA”!

Plătiți-vă abonamentul!

„STĂNA“

REVISTĂ PROFESIONALĂ ȘI DE CULTURĂ

ORGAN AL OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

Director: **NICOLAE MUNTEAN**
